

Jednym z tematów podjętych przez XIX Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich w Poznaniu była sprawa przejmowania przez jednostki samorządu terytorialnego dawnych dróg krajowych.

Związek Powiatów Polskich zaapelował o podjęcie działań legislacyjnych mających na celu zmianę art. 10 ust. 5 ustawy o drogach publicznych. Zgodnie z powołanym przepisem odcinek drogi zastąpiony nowo wybudowanym odcinkiem drogi z chwilą oddania go do użytkowania, zostaje pozbawiony dotychczasowej kategorii i zaliczony do kategorii drogi gminnej. Powołany przepis nakłada na gminy obowiązek, którego nie są one w stanie finansowo udźwignąć. W stanowisku wskazano, że o ile zasada, że gmina ma przejmować dawne odcinki dróg krajowych, może być słuszna w przypadku obwodnic miast przebiegających wyłącznie przez jedną gminę, to stosowanie tego przepisu do odcinków tranzytowych, zastąpionych wybudowaną drogą ekspresową, prowadzi do sytuacji krzywdzącej dla gmin, które nie są w stanie utrzymać drogi mającej charakter odpowiadający, nierzadko nadal drodze krajowej.

Opisanego problemu nie rozwiązało przyjęcie ustawy z dnia 13 września 2013 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych, która nie uwzględniała w żaden sposób postulatów zgłaszanych przez środowiska samorządowe. Ustawa ta, została skierowana przez Prezydenta RP do Trybunału Konstytucyjnego. Związek w pełni popiera wniosek Prezydenta, wskazując, że przyjęte przez Sejm zmiany są nieracjonalne i szkodliwe z punktu widzenia jednostek samorządu terytorialnego. Zaproponowane kaskadowe przekazywanie dróg od zarządcy dróg wyższej kategorii do niższej, nie stoi na przeszkodzie, aby województwo otrzymawszy fragment dawnej drogi krajowej, poprzez pozbawienie go kategorii drogi wojewódzkiej, przekazało go powiatowi, a ten zaś analogicznie gminie. Odpowiada to jednak obecnemu stanowi prawnemu, który poprzez przedmiotową ustawę miał zostać zmieniony.

Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich zażądało, aby Rząd lub parlamentarzyści podjął inicjatywę ustawodawczą w tej sprawie, która uwzględni interesy i możliwości finansowe jednostek samorządu terytorialnego.